

EKSPOZYCJA STAŁA

Z końcem roku 2005 Zespół Autorski **Jarosław Kłaput** i **Dariusz Kunowski** – laureaci konkursu na projekt ekspozycji stałej Muzeum Sportu i Turystyki – wraz z grupą pracowników merytorycznych Muzeum, zakończyli prace nad scenariuszem wystawy stałej. Pierwszą osobą, której przedstawiono wizję nowej, wręcz nowatorskiej ekspozycji był wicemarszałek Województwa Mazowieckiego – **Janusz Kotowski**, który w grudniu 2005 roku, złożył pierwszą wizytę w nowej siedzibie Muzeum.

Kolejnymi osobami, które zapoznają się z efektem prac kilkunastoosobowej grupy muzealników i artystów będą członkowie nowej Rady Muzeum (24 stycznia) oraz Komisja Kultury Województwa Mazowieckiego (30 stycznia). Po tym etapie – niejako wewnętrznych prezentacji – z projektem zostaną zapoznani dziennikarze. Następnym etapem prac nad realizacją ekspozycji stałej będzie ogłoszenie przetargu na wykonanie projektu scenariusza. Po jego rozstrzygnięciu zostanie podana data otwarcia wystawy stałej, a tym samym symboliczna data rozpoczęcia pełnej działalności Muzeum Sportu i Turystyki w nowej siedzibie – Centrum Olimpijskim.

Scenariusz ekspozycji stałej obejmuje okres od czasów starożytnej Grecji do roku 2004 włącznie, tj. do Igrzysk XXVIII Olimpiady w Atenach. Projektanci stanęli przed bardzo trudnym zadaniem – syntetycznego ukazania, na powierzchni 980 m², dziejów sportu światowego, a na ich tle historii sportu polskiego na przestrzeni stu kilkudziesięciu lat. Ilustracją tego fascynującego spaceru przez dzieje dyscyplin sportowych będzie kilkaset eksponatów, wybranych z ponad 44-tysięcznej kolekcji Muzeum, a także liczne dokumenty archiwalne, fotografie, filmy i zapis dźwiękowy.

Skomplikowanym problemem, który muszą obecnie rozwiązać muzealnicy jest pozyskanie eksponatów najnowszych, dotyczących wydarzeń współczesnych, rozgrywających się na stadionach i arenach sportowych dosłownie wczoraj. W pracy muzealnej zawsze największym problemem było wypożyczanie lub otrzymywanie trofeów od aktualnych gwiazd sportu. Teraz stało się to nakazem chwili. Dlatego Muzeum Sportu i Turystyki zwróciło się do prezesów kilkunastu związków sportowych oraz do wielu mistrzów sportu z gorącą prośbą o przekazanie do zbiorów swoich pamiątek osobistych, nagród i medali oraz elementów sprzętu i stroju sportowego. Efekty odzewu na APEL MUZEUM będzie można zobaczyć za kilka miesięcy na ekspozycji stałej MSiT w Centrum Olimpijskim.

W 2005 roku do zbiorów Muzeum wpłynęło 627 darów od osób prywatnych i instytucji. Zasoby Działu Muzealiów powiększyły się tą drogą o 232 eksponaty, Biblioteki o 90 a Archiwum Fotograficznego o 305 pozycji inwentarzowych. Łącznie z zakupami (537 poz. inw.) po raz pierwszy w ciągu jednego roku zbiory MSiT powiększyły się o ponad tysiąc (1164) obiektów.

Wszystkim darczyńcom serdecznie dziękujemy!

*Przyjaciołom, Sympatykom i Darczyńcom Muzeum
pomyślnego Nowego Roku 2006
życzą dyrekcja i pracownicy Muzeum Sportu i Turystyki*

W TYM NUMERZE:

EKSPOZYCJA STAŁA

DZIEŃ NORWESKI

**X KONGRES CESH
W SEWILLI**

**20 LAT MUSEUM
TELESNEJ KULTURY
W BRATYSŁAWIE**

**DARY I NABYTKI
BIBLIOTEKI**

**WYDARZENIA
W I KWARTALE
2006**

DARCZYŃCY MUZEUM w 2005 osoby prywatne

Roman Babut
Andrzej Baczewski
Ryszard Bandosz
Małgorzata Biernacka
Michał Błaszkwicz
Ryszard Bogdziewicz
Ryszard Bratkowski
Zbigniew Chmielewski
Justyna Chmielewska-Uss
Leszek Cichy
Marek Cichy
Zenon Dagiel
Tadeusz Daszkiewicz
Zbigniew Gątkiewicz
Sylwia Gruchała
Iwona Gryś
Stefan Grzegorzczak
Kajetan Hądzelek
Jerzy Jakobsche
Jacek Kosmala
Marzena Koszewska
Czesław Kruk
Adam Krzesiński
Łukasz Lipiński
Ryszard Łęski
Janusz Łojek
John Menderson
Lucyna Napierała
Jerzy Nowakowski
Zbigniew Okorski
Witold Orłowski
Anna Pacyna
Wiesław Pięta
Aleksandra Pliszczyńska
Jerzy Pręczkowski
Edmund Ptak
Aleksander Roszkowski
Maria Rotkiewicz
Jan Sabadaś
Jacek Samulski
Barbara Sawicka
Zbigniew Schwarzer
Elwira Seroczyńska
Sabina Sieniarska
Zbigniew Sikora
Zygmunt Smalcerz
Bohdan Sobieraj
Irena Suffczyńska
Andrzej Szalewicz
Zbigniew Szafkowski
Marek Szewczyk
Krzysztof Szujewski
Květoslava Štrusová
Wojciech Tędziagorski
Bogdan Tuszyński
Tadeusz Więcek
Andrzej Wierniuk
Tadeusz i Elżbieta
Wróblewscy
Wojciech Zabłocki
Stanisław Zaborniak

DZIEŃ NORWESKI

W Muzeum Sportu i Turystyki odbył się 14 listopada Dzień Norweski. Patronat honorowy nad imprezą objęli Marszałek Województwa Mazowieckiego **Adam Struzik** oraz Prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego **Piotr Nurowski**. Przy organizacji imprezy Muzeum współpracowało z Ambasadą Królestwa Norwegii w Warszawie oraz Centrum Edukacji Olimpijskiej. Muzealna współpraca z Norwegią datuje się od 2001 roku, kiedy to w Muzeum Sportu i Turystyki Regionu Karkonoszy w Karpaczu (oddziale terenowym MSiT) otwarto wystawę „Norweskie kościoły Stav”. Wcześniej kontakty towarzyskie miały miejsce na konferencjach naukowych i w czasie wzajemnych wizyt.

Ogólny widok wystawy „The SKI STORY”

Dzień Norweski zainaugurowało otwarcie wystawy fotografii **Konrada Koniecznego** – *fascynuje mnie ten skandynawski kraj i jego język* – powiedział absolwent Wydziału Dziennikarstwa i Nauk Politycznych UW.

Pracownik Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem, autor książki o tematyce narciarskiej, **Wojciech Szatkowski**, przypomniał sylwetki legendarnych reprezentantów Norwegii, medalistów igrzysk olimpijskich i mistrzostw świata: braci **Sigmunda, Birgera i Asbjørna Rudów**. Prelekcji towarzyszyła prezentacja multimedialna.

Goście specjalni Muzeum: **Anne Grethe Bakke** Dyrektor Centrum Narciarskiej Przygo-

Uroczyste otwarcie Dnia Norweskiego. Od lewej: Karin Berg, Anne G. Bakke, Ambasador Królestwa Norwegii Knut Hauge.

dy w Morgedal, przekonywała, że dla jej rodaków narty są nie tylko sportem, ale przede wszystkim sposobem na życie. Natomiast **Karin Berg**, dyrektor Muzeum Narciarstwa w Holmenkollen, barwnie mówiła o słynnym podróżniku, **Fridtjofie Nansenie** i jego żonach. Przekazała dla Muzeum pamiątkowe prezenty o tematyce narciarskiej.

Po wykładach zorganizowano, ciesząc się dużym zainteresowaniem przegląd filmowy, na którym wyświetlono bardzo ciekawe filmy o historii narciarstwa. Filmy pochodziły z muzeów w Lillehammer, Holmenkollen oraz filmotece MSiT.

Wieczorną częścią Dnia był koncert kwartetu smyczkowego „Opium”, który wykonał utwory **Wojciecha Kilara i Edvarda Griega**. Uroczystego otwarcia – przygotowanej przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Królestwa Norwegii – wystawy „The Ski Story” dokonał Ambasador Królestwa Norwegii **Knut Hauge**, honorowy gość uroczystości. Dzień Norweski zakończył koktail.

W planach Muzeum jest organizacja narodowych dni innych krajów, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarzy Igrzysk Olimpijskich.

X KONGRES CESH W SEWILLI

W dniach 2-5 listopada 2005 roku odbył się X Kongres Europejskiego Komitetu Historii Sportu (CESH). Miejscem jubileuszowego Kongresu był Uniwersytet w Sewilli. Honorowym gościem uroczystej inauguracji obrad był **J. Antonio Samaranch**, któremu wśród żywołowej owacji na stojąco, wręczono medal pamiątkowy Uniwersytetu. Wśród ponad stu uczestników Kongresu Polskę reprezentowała tylko **dr Iwona Gryś**, dyrektor MSiT, członek CESH od 1999 r. Obrady odbywały się w kilku sekcjach tematycznych.

Najbliższa naszym zainteresowaniom była Sekcja II – Archiwa, muzea i kolekcje. W tej grupie odbyły się też obrady „okrągłego stołu”, ponieważ problemy archiwizacji i dokumenta-

cji sportu stają się coraz poważniejsze i coraz trudniejsze do rozwiązywania przez instytucje do tego powoływane w wielu krajach. Najciekawsze referaty o archiwach sportowych przedstawili Finowie, Szwedzi i Niemcy.

W ramach obrad Sekcji **dr I. Gryś** przedstawiła komunikat „Ekspozycja stała MSiT w Warszawie” ilustrowany prezentacją multimedialną. Informacje o nowej siedzibie Muzeum i rozstrzygniętym konkursie na ekspozycję stałą wzbudziły żywe zainteresowanie uczestników.

Do Biblioteki Uniwersytetu zostały przekazane wydawnictwa MSiT, które organizatorzy włączyli do wystawy towarzyszącej Kongresowi. Kolejny kongres CESH odbędzie się za rok w Wiedniu.

20 LAT MUSEUM TELESNEJ KULTURY W BRATYSŁAWIE

Muzeum Telesnej Kultury w Bratysławie, obchodziło 24 października 2005 roku, swoje dwudzieste urodziny. Wśród zaproszonych gości z pokrewnych muzeów i uczelni wyższych ze Słowacji, Republiki Czeskiej i Węgier, byli również przedstawiciele z Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie.

Z okazji jubileuszu, gospodarze zorganizowali seminarium pt. „Zarządzanie i marketing w muzeach”. Omówiona została praca m.in. Muzeum Teatralnego w Bratysławie, Muzeum Poczty w Bańskiej Bystrzycy i Muzeum Podtatrzańskiego w Popradzie. Szukano rozwiązań finansowych i marketingowych, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania muzeum, zastanawiano się też nad poprawą frekwencji. Wykłady ilustrowane były pokazami multimedialnymi.

Muzeum Telesnej Kultury w Bratysławie nie ma od dwóch lat własnej siedziby. Zbiory prze-

chowywane są w magazynach a jedynie część z nich – dotycząca narciarstwa – eksponowana jest w odległej o 175 km od Bratysławy Kremnicy. MSiT szczególnie rozumie tę trudną sytuację zaprzyjaźnionej placówki.

Po seminarium odbyło się uroczyste spotkanie z dyrektorem MTK, **dr Zdenką Letenayová**, połączone z wręczeniem pamiątkowych upominków dla Muzeum. Delegacja z MSiT w składzie: **Jan Rasiński** – zastępca dyrektora, **Hanna Jeznak** – kierownik Biblioteki MSiT, **Barbara Mikocka** – pracownik Biblioteki, przekazała wydawnictwa książkowe dotyczące sportu w Polsce oraz medal okolicznościowy – 50 lat MSiT.

Seminarium przybliżyło znajomość problemów muzeów słowackich, czeskich i węgierskich, jakże podobnych do polskich. Było też miłą okazją do poznania kolegów muzealników z innych krajów.

DARY I NABYTKI BIBLIOTEKI

Pierwszy rok pobytu w nowej siedzibie upłynął nie tylko na urządzaniu magazynu i czytelnicy ale także na intensywnym powiększaniu księgozbioru. Zbiory Biblioteki powiększyły się aż o 385 pozycji, w tym 295 zakupionych oraz 90 darów. W 2005 roku, jednym z większych darów, jaki trafił do Biblioteki MSiT, była spuścizna po **Stefanie Sieniarskim**, dziennikarzu sportowym, związanym z Redakcją „Życia Warszawy”, w latach 1952-1980, laureacie „Złotego Pióra” (1963). Dar przekazała rodzina **S. Sieniarskiego**, w imieniu jego żony, **Sabiny Sieniarskiej**. Wśród przekazanych materiałów znalazły się: legitymacje (30); karty identyfikacyjne (16); fotografie; komplety pocztówek olimpijskich (1964, 1980); płyty analogowe z muzyką olimpijską (1972, 1976); plakietki (7); znaczki metalowe związków i klubów sportowych (33), związane z zawodami sportowymi w skali kraju i z igrzysk olimpijskich (5); butony (5); medale pamiątkowe i okolicznościowe z lat 1959-1985 (43) oraz księgozbiór, na który złożyły się publikacje polskie i zagraniczne o tematyce sportowej i olimpijskiej. Wśród 303 woluminów, znalazły się tak interesujące wydawnictwa, jak:

● M. Orłowicz – I polski rocznik sportowy, 1918-1925. Warszawa, 1925 ● Rocznik jubileuszowy PZPN. Warszawa, 1925 ● S. Dedio – Igrzyska olimpijskie: opowiadanie na tle igrzysk olimpijskich w 476 r. przed Chrystusem. Lwów, 1933 ● A. Boetticher – Olympia. Berlin, 1883 ● Das Olympia Buch. München, 1927 ● Stadion: Sport und Turnen, Gymnastik und Spiel. Berlin, 1928.

Równie cennym darem są uporządkowane materiały dotyczące filatelistyki olimpijskiej z lat 1960-2005 przekazane przez wielokrotnego Darczyńcę oraz aktywnego członka i współzałożyciela Klubu Kolekcjonerów PKOL, **dr. Romana Babuta**.

W przekazanych materiałach (39 segregatorów) znajdują się: katalogi międzynarodowych wystaw filatelistycznych; katalogi znaczków pocztowych; katalo-

gi aukcyjne; katalogi stempli; artykuły i wycinki prasowe poświęcone filatelistyce; czasopisma z lat 1969-2005 (8 tytułów, 262 egzemplarze); dokumentacja działalności Federation Internationale de Philatelie Olympique oraz inne książki i broszury (292 egzemplarze).

W roku 2005 kilkakrotnie powiększył zbiory Muzeum, Prezes Fundacji C.E.O. **doc. dr Kajetan Hądzelek**. Do Biblioteki MSiT, trafiły między innymi:

● Kalendarz półstuletni, 1750-1800. Oprac. B. Baczeko, H. Hinz. Warszawa, 1975; ● Greece: cultural, heritage. Ancient theatres. Athens, 1996 ● Impressions du Sport. Saverdun, 2002.

Innym źródłem powiększenia księgozbioru Biblioteki MSiT, są zakupy na aukcjach, w antykwariatach i w księgarniach polskich i zagranicznych. W roku 2005 zakupiono w Muzeum Olimpijskim w Lozannie interesujące katalogi wystaw oraz publikacje:

● Olympic Villages: a Hundred Years of Urban Planning and Shared Experiences. Lausanne, 1979; ● Olympic Games and Architecture the Future Host Cities. Lausanne, 2001

Wśród zakupów antykwarycznych – najciekawszymi w 2005 roku wydawnictwami i archiwaliami okazały się:

● B. Prus – Ze wspomnień cyklisty. Warszawa, 1904 ● J. Czuprówna – Pindaros, piewca olympioników. Lwów, 1935 ● S. Skarżyński – Na RWD 5 przez Atlantyk. Lwów, 1936 ● Legitymacja do Odznaki Strzeleckiej Lucjana Lisieckiego. 1934 ● Dyplom PZŁ. III Zawody o Mistrzostwo Małopolski. L. Szymuś, J. Wójcik, M. Tippe. Kraków, 1937 ● Katalog. Pierwsza Warszawska Wytwórnia Sprzętu Żeglarskiego i Żagli „Linka” Warszawa, 1938 ● afisze szermiercze z lat 1946-1948 w tym między innymi:

I Międzynarodowy Turniej Szablony na Ziemiach Odzyskanych. Szklarska Poręba, 1947 oraz pocztówki, m.in.: Przystań wioślarska. Warszawa, 1913; Orkiestra Sokola w Kałuszu, 1924.

DARCZYŃCY MUZEUM w 2005 INSTYTUCJE

Adidas Polska
Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu
Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie
Biblioteka Narodowa w Warszawie
Fundacja Polskie Orły Mazowieckie Towarzystwo Kultury
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Mount Sp. z o.o.
Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie
Sport Museum Leipzig
Wintersport Museum Mürzzuschlag
Muzeum Telesnej Kultury w Bratysławie
Organizatorzy Międzynarodowego Turnieju Tenisowego Idea Prokom Open
Organizatorzy Międzynarodowego Turnieju Tenisowego Kobiet J&S Cup
Organizatorzy Międzynarodowych Regat Kajakowych o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa
Organizatorzy Mistrzostw Europy w Kajakarstwie
Organizatorzy wystawy Olimpijski Pałac
Ośrodek Sportu i Rekreacji w Olsztynie
Paker Warszawa
PKO BP
Polska Konfederacja Sportu
Polski Komitet Olimpijski
Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
Redakcja „Gościńca”
Polski Związek Motorowy
Polski Związek Pięcioboju Nowoczesnego
Redakcja „Trenera”
Sejmik Województwa Mazowieckiego
Salezjańska Organizacja Sportowa RP
Sportfilm
Wydawnictwo GiA w Katowicach
Wydawnictwo „Kronika Mazowiecka”
Wydawnictwo „Sport Plus”
Wydawnictwo „Warszawski Kurier Sportowy”
Zarząd Główny Akademickiego Związku Sportowego

W I KWARTALE 2006 ZAPRASZAMY NA

w y s t a w y c z a s o w e

THE SKI STORY – OPOWIEŚĆ O NARTACH

do 19 lutego 2006

SPORTY ZIMOWE W SZTUCE POLSKIEJ

od 1 marca 2006

GIEŁDĘ KOLEKCJONERÓW PAMIĄTEK SPORTOWYCH

18 marca 2006 w godz. 10.00 – 14.00

l e k c j e m u z e a l n e

- **W zaczarowanej krainie pięciu kółek** (zajęcia odbywają się w środy, prowadzi mgr Wiesława Wiśniewska)
- **Średniowieczne turnieje rycerskie. Kultura rycerska i zasady fair play** (lekcję realizuje mgr Zbigniew Pindor)
- **Antyczna Grecja ojczyzna stadionów, edukacji i sztuki** (lekcję realizuje mgr Zbigniew Pindor)

Proponujemy nową lekcję muzealną:

- **Sport w sztuce nowożytnej**

program lekcji zakłada omówienie zasad turniejów rycerskich oraz znaczenia pojęcia fair play w etyce rycerskiej. Przedstawione zostaną inspiracje sportem w epoce nowożytnej na przykładzie takich artystów jak: Leonardo da Vinci, Michał Anioł, malarzy niderlandzkich XVII w. oraz artystów XIX w. (lekcję realizuje mgr Zbigniew Pindor).

Lekcje odbywają się w czwartki.

Organizatorzy proszą o rezerwację terminów ze znacznym wyprzedzeniem.

Zgłoszenia przyjmuje Dział Naukowo-Oświatowy MSiT, tel. 022 56 03 786,

e-mail: edukacja@muzeum sportu.waw.pl

BIBLIOTEKA

czynna we wtorki i czwartki w godz. 9.00 – 15.00

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI

Muzeum Rejestrowane

Muzeum jest instytucją finansowaną ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego

www.muzeum sportu.waw.pl
e-mail: muzsport@muzeum sportu.waw.pl

Numery telefonów MSiT

Sekretariat 022 56 03 780, fax 63 71 501

Dyrektor 022 56 03 787

Z-ca dyrektora 022 56 03 789

Dział Muzealiów 022 56 03 783

Czytelnia 022 56 03 790

e-mail: biblioteka@muzeum sportu.waw.pl

Archiwum Foto 022 56 03 782

Dział Finansowo-Księgowy 022 56 03 784

Magazyn Zbiorów 022 56 03 785

Magazyn Biblioteki 022 56 03 781

Dział Naukowo-Oświatowy 022 56 03 786

e-mail: edukacja@muzeum sportu.waw.pl

Informacje o wystawach czasowych
w Centrum Olimpijskim – 022 56 03 712

CENTRUM OLIMPIJSKIE

01-531 Warszawa, ul. Wybrzeże Gdyńskie 4

DOJAZD

AUTOBUSY

118, 185 (przystanki przy Stadionie Spójni)

100, 110, 116, 121, 122, 181, 185, 195, 356,

409, 415, 511, 515, 519, 520, 524, 604, E-4,

701, 708, 726 (przystanki przy Pl. Wilsona)

TRAMWAJE

4, 15, 36 (przystanki przy Pl. Wilsona)

METRO

stacja Pl. Wilsona